

Kari Tossavainen

TAVOITTAMATON

Tavoittamaton

© 2021 Kari Tossavainen

Kannen valokuva: Kari Tossavainen 2015

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 978-952-80-3946-4

Kari Tossavainen

Tavoittamaton

Kertomuksia marginaalista

Vallankumous tulee aamulla	7
Pelto	17
Maailma jonka hän loi	31
Jälkeenjääneet	44
Odotus	55
Anna sen kasvaa	76
Sisätila	84
4	95
Suusta suuhun varhaisesta maisemasta	107
Hiiriä vai ihmisiä	119
Tavoittamattoman mittaamisesta	132
Käsityönä elämä	170

Kaiken tämän ympäri oli vedetty kehä
jonka yli ei astu kukaan.

Edith Södergran

Vallankumous tulee aamulla

Jätän leirin kokeakseni yön. Haluan liikkua väkijoukoissa, tarkastella yksityiskohtia, kun niitä on vielä olemassa. Haluan tunnistaa ilmeitä, huomioida erilaisia kävelytyylejä, kuunnella puhetta ja soittoa, vuodattaa kyyneliä, lyödä riemusta kädet yhteen. Haluan kertoa vitsin, syödä jotakin; hedelmän tai leipäpalan kukaties. Haluan räpytellä silmiäni, viheltää, polkea jalkaa, yhtyä nauruun. Haluan silittää poskea, kertoa lapsena aistimistani ihmeistä. Haluan innostua musiikista, haluan soittaa itse, kävellä merenrantaa kuutamon heijaste kumppaninani. Haluan valehdella ja tunnustaa valehdelleeni, haluan tanssia yksin ja joukossa, haluan näyttää kieltä, irvistellä ja loihkia esiin kauneimman hymyni, ja jos minulla ei sitä vielä ole, nyt on korkea aika sellainen luoda. Haluan murtaa hiljaisuuden ja saattaa hiljaisuuden taas eheäksi. Haluan kuiskata sanoja. Haluan huutaa ja kiroilla, valella vettä kuumottavalle otsalleni, vaihtaa vaatteita, juosta, hikoilla, vaihtaa kävelyyn, ponnistaa, kaatua holtittomasti. Haluan oppia tuntemaan jonkun minulle entuudestaan vieraan, haluan kiittää ja vastaanottaa kiitoksia, kertoa kertomuksen ja kuulla tutun sadun. Haluan aivastaa, kaivaa kuopan, tarttua käteen ja päästää irti. Haluan sammuttaa nuotion, olla hievahtamatta, purra lempeästi alahuulta, tutkia muukalaisen kämmenen uurteita, laatia ennustuksia, puhua säästä, kinata mitättömistä yksityiskohdista, tunnistaa eläimen sen ulosteesta. Haluan kantaa sylissäni jotakuta, haluan lohduttaa, muistuttaa, soimata jotakuta, haluan esittää kysymyksen ja saada siihen vastauksen. Haluan antaa vastauk-

sen ilman että kysymystä esitetään. Haluan tunnustaa rakastaneeni, muistaa jonkin merkityksettömän sivuseikan. Haluan sivellä kädellä puun kaarnaa, puhua puulle kuten minulla oli lapsena tapana tehdä. Haluan vihata täydestä sydäimestäni, lepyä, haluan tehdä parhaani yhteisen päämäärän eteen, haluan kieltää olevani jotakin ja tunnustaa olevani jotakin muuta. Haluan samaistua, haluan eläytyä, myöntyä, kieltäytyä, turhautua ja olettaa jotakin. Haluan aloittaa kaiken alusta, haluan onnellisen lopun. Haluan kokea putoavani, haluan tuntea tehneeni jotakin oikein, jäädä kiittolisuudenvelkaan, haluan viihdyttää ja pysyttäytyä varjoissa piirin ulkopuolella. Haluan kikattaa, pidättää hengitystäni, kurlata, vietellä, pinnistellä, tuhria vaatteeni, haluan riisuutua alasti, haluan esitellä arpeni, sovittaa erimielisyyden, haluan saattaa kaksi ihmistä yhteen. Haluan luvata jotakin, kohdata vanhan tutun, haluan tuulettaa onnistumisen merkiksi, kauhoa ilmaa, soittaa ilmakitaraa, puhalttaa saippuakuplia. Haluan esittää arvoituksen, jäädä ymmälle, haluan olla matkalla pois, haluan tehdä äkkikäännöksen. Haluan vastata hymyllä hymyyn, tehdä tyhjäksi yrityksen, keksiä runon, lausua sen juhlallinen ilme kasvoillani, haluan hakeutua paikkaan missä kaikuu. Haluan rinnastaa kaksi asiaa, pitää kastematoa kädessäni, haluan yrittää rukoilla, haluan juoda vettä, antaa veden valua leukaa ja kaulaa pitkin rinnoille. Haluan muistaa, haluan antaa anteeksi, haluan pakahtua ikävästä. Haluan olla sinut itseni kanssa, haluan tunnistaa jotakin itsessäni. Haluan olla rakastettu, haluan suoda rakkaudelle vielä yhden mahdollisuuden.

Oman leirini asettuessa jo levolle vastaanottaakseen aamulla tulevan vallankumouksen, lähden vaivihkaa liikkeelle toteuttaakseni mahdollisimman monta mielihaluani. Ensi alkuun kävelen esikaupungin läpi, risteilen kadulta toiselle kykenemättä näkemään, mitä taloissa tapahtuu. Jokainen reagoi

omalla tavallaan aamun myötä tulevaan vallankumoukseen. Osa menee tavalliseen tapaan nukkumaan toivottaen toinen toisilleen hyvää yötä. Jotkut vanhemmat sallivat lastensa tulla vuoteeseensa ollakseen yhdessä aamun koittaessa. Jotkut ovat päättäneet valvoa, mutta eivät pidä valoja päällä nähdäkseen paremmin tulevat tapahtumat. Jotkut taas antavat kaikkien valojen palaa loistaakseen kilpaa tähtien kanssa. Monet ovat minun tavoin lähteneet vaeltamaan yöhön kokeakseen yhteyden muihin ihmisiin. Silti en esikaupungissa vaeltaessani kohtaa kuin muutaman satunnaisen kulkijan, sillä valtaosa ihmisistä on jo ennättänyt hakeutua kaupungin keskustaan.

Taivas on pilvetön, tähtien meri häikäisevä. Eikä osattomaksi halua jäädä kuu, joka täyteläisenä kiekkona kunnioittaa edessä odottavaa vallankumousta. Palelevia käsiäni yhteen hieroen ja niihin puhallellen etenen reipasta vauhtia katu kadulta, kunnes viimein saavun joen ylittävälle kävelysillalle, jonka toisella puolella kaupungin ydinkeskusta sijaitsee.

Puolivälissä siltaa on joukko juopuneita nuoria, jotka äänekkäästi kiljuen ryntäilevät toinen toistensa luo, ikään kuin kyseessä olisi jokin yksityiskohtaisiin sääntöihin perustuva seuraleikki. Ennätettyäni nuorten kohdalle nämä antavat minulle kohteliaasti tietä, tarjoaapa joku pullostaan viinihuikan, jonka otan kiitollisena vastaan. Sillan toiseen päähän ennätettyäni kuulen nuorten päässeensä leikissään laulamisen makuun. Korviini kantautuu korkealta ja kovaa laulettua laulun sanat:

Kaikki muuttuu, kaikki pian muuttuu.

Kaikki muuttuu, kaikki pian muuttuu.

Tämä oli tässä, sano sille hei.

Mitä tämän jälkeen, tiedä sitä ei.

Kaikki muuttuu, kaikki pian muuttuu.

Kaikki muuttuu, kaikki pian muuttuu.

Tämä oli tässä, sano sille hei.

Mitä tämän jälkeen, tiedä sitä ei.

Lähestyn kaupungin ydinkeskustaa sotilaskasarmien suunnalta. Leveälle puistobulevardille päästyäni totean, ettei liikkeellä ole ainoatakaan autoa, mikä tuntuu perin kummalliselta. Voittoja ja merkkitapahtumia, olipa ne sitten saavutettu urheilussa tai hengen lajeissa, on ollut tapana juhlia nousemalla autoihin, kaahaamalla katuja pitkinä letkoina torvia toittottaen, lippuja ja banderolleja heilutellen sekä iskulauseita huutaen. Nyt autot ovat tyystin poissa. On kuin ihmiset tänä vallankumousta edeltävänä yönä haluaisivat turvautua omiin jalkoihinsa osoittaakseen siten kunnioitusta raajoilleen, jotka historian hämärästä ovat tuoneet heidät tähän käänteentekevään yöhön.

Jatkan kulkuani ohi hautausmaan, joka erottuu mustasta maisemasta liekehtivänä valomerenä. Tuhannet ja taas tuhannet kynttilät ovat syttyneet haudoille, joiden äärelle on kokoonnutunut kokonaisia perheitä, ehkä jopa sukuja. Hautausmaalta kantautuu sekä virsien veisuuta, että kevyempiä melodioita. Lauletaanpa jossain myös perinteistä syntymäpäiväonnentoivotusta. Jatkan bulevardia, kunnes saavun kasarmien kohdalle, jotka yhtenäisinä punatiilimuureina sijoittuvat tien molemmin puolin. Tien ja punatiilisten rakennusten väliin jää entinen paraatikenttä, joka tätä nykyä toimii puistona, autojen pysäköintialueena sekä erilaisten tapahtumien näyttämönä. Näkymä on suurenmoinen. Yksin tämän vuoksi kannatti lähteä matkaan. Kymmeniä nuotioita on sytytetty eri puolille aluetta, ja paikasta toiseen liikehtivät ihmisjoukot tuovat mieleen sotilasosastot, jotka kuluttavat aikaansa marssikäskyä odottaessaan. Paikalle on kerääntynyt pääasiassa aikuisia, mutta on joukossa myös lapsia, jopa rintarepuissa kannettavia imeväisiä. Jätän tien ja suuntaan kulkuni lähintä nuotiota kohti, jonka ympärillä istuskelee arviolta kolmisenkymmentä ihmistä. Nuotiota tai pikemminkin pientä kokkoa ruokitaan taukoamatta.

”Ajatelkaa ystävät hyvät, mitä te tekisitte kokonaisella päivällä pellossa, kaikella sillä valolla?”

Kirjan kertomukset tarjoavat lukijalleen välähdyksenomaisia kuvia tutun ja vieraan oloisiin todellisuuksiin. Aika on kääntynyt kertomusten henkilöitä vastaan, elintila on rajallinen ja useimmille heistä tuottaa vaikeuksia luoda yhteyksiä kanssaeläjiinsä.

Lukija kohtaa autoituneen talon mysteerinä selvittävän tutkijan, pellossa elävät ihmisen kaltaiset olennot, pakkomielteisen nuoren naisen, vieraaseen kaupunkiin jumiutuneen matkaajan sekä arvoituksellisen työtehtävän saavan maanmittarin.

lhaitavaa periksiantamattomuutta osoittaen kertomusten henkilöt jatkavat esteistä huolimatta yrityksiään löytää paikkansa heidän osakseen tulleesta todellisuudesta.

”Tuo välillemme yllättäen syntynyt yhteys ja sitä seurannut ajatusten vaihto osoittautui koko tähänastisen olemassaoloni tärkeimmäksi yksittäiseksi kokemukseksi, jota vaalin kuin avointa rakkauden tunnustusta.”

BoD

